

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
Природничо-географічний факультет
Кафедра біології**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Блажко О.А.
« 8 » 20 24 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІКОВА ФІЗІОЛОГІЯ І ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ**

підготовки бакалавра
галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність: 014 Середня освіта
предметна спеціальність: 014.15 Середня освіта (Природничі науки)
освітньо-професійна програма: Середня освіта. Природничі науки.
факультет: природничо-географічний факультет

Робоча програма для здобувачів вищої освіти спеціальності: 014 Середня освіта, предметної спеціальності: 014 Середня освіта, предметна спеціальність: 014.15 Середня освіта (Природничі науки), освітньо-професійна програма: Середня освіта. Природничі науки.

Мова навчання українська.
« 24 » червня 2024 р. – 14 с.

Розробник:

Гудзевич Л.С., кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Рецензенти:

1. Горбатюк С.М., кандидат біологічних наук, доцент кафедри медичної біології ВНМУ імені М.І. Пирогова
2. Нестерова С.Ю., кандидат біологічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації ВДПУ імені Михайла Коцюбинського

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри біології
Протокол від «28 » червня 2024 року № 14

В.о. завідувача кафедри біології _____ доц.О.О. Ходаніцька

« 28 » червня 2024 року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії природничо-географічного факультету
Протокол від « 28 » червня 2024 року №12

Голова НМК _____ Н.В. Левчук
« 28 » червня 2024 року

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ доц. Моклюк М.О.
« 28 » червня 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Загальна кількість кредитів - 3 Кількість кредитів на поточний навчальний рік – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни «Вікова фізіологія і основи медичних знань» не передбачене	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.15 Середня освіта (Природничі науки) Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Природничі науки.	РІК НАВЧАННЯ
		1й
Загальна кількість годин – 90 Кількість годин на поточний навчальний рік - 90 Кількість годин на __1 семестр - 90		СЕМЕСТР
		2й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -2 самостійної роботи здобувача 2	Ступінь вищої освіти бакалавр	18 годин
		ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ
		24 годин
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		48 години
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:
для денної форми навчання –53%47%

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1 Метою вивчення обов'язкової навчальної дисципліни “Вікова фізіологія і основи медичних знань” є ознайомлення майбутніх вчителів з анатомо-фізіологічними особливостями організму дітей та підлітків, вивчення закономірностей формування функціональних систем у процесі індивідуального розвитку людини. Освоєння дисципліни дозволить майбутнім педагогам ознайомитись із основами медичних знань, оволодіти методами та засобами оцінки й підтримки власного здоров'я, а також оволодіти алгоритмами домедичної допомоги при різних невідкладних станах.

2.2 Основними завданнями вивчення обов'язкової дисципліни “ Вікова фізіологія і основи медичних знань” є:

- формування сучасних знань про вікові особливості дитячого організму для правильної організації та проведення навчальної та виховної роботи з дітьми;
- оволодіння системою знань про механізми перебігу основних фізіологічних функцій на різних етапах онтогенезу людини;
- оволодіння прийомами оцінки власного здоров'я та формування життєвого стереотипу його моніторингу;
- сприяти засвоєнню принципів профілактичних заходів та особливостей застосування отриманих знань на практиці;
- озброїти знаннями закономірностей змін у стані здоров'я хворих, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього;
- оволодіти практичними навичками, які необхідні для того, щоб на обґрунтованій доцільністю та адекватністю основі організувати процес домедичної допомоги, обирати ефективні форми проведення профілактичних заходів та занять, що поліпшують стан хворих.

2.3. Компетентності

2.3.1 Загальні компетентності

ЗК 4. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 6. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у життєвих і професійних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність до здійснення безпечної діяльності у процесі реалізації професійних функцій.

2.3.2. Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність формувати і розвивати у здобувачів освіти ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 6. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я здобувачів освіти, в тому числі з особливими освітніми потребами; використання здоров'язберігаючих технологій під час освітнього процесу.

Результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 1. Знає основні концепції, теорії, загальну структуру та зміст природничих, фізичних, хімічних, біологічних наук та оперує системою їх понять.

ПРН 6. Аналізує принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції, адаптації та функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1

Вікова фізіологія

ТЕМА 1. Предмет і завдання вікової фізіології. Фізичний розвиток дітей та підлітків. Загальні закономірності росту та розвитку дитячого організму. Сенситивні періоди розвитку дітей та підлітків. Вікова періодизація. Особливості розвитку дитячого організму (акселерація, ретардація). Методи визначення й оцінки фізичного розвитку. Конституція тіла. Антропометричні виміри. Діагностика дефіциту й надлишку маси тіла. Поставка. Фактори, що визначають поставу. Причини порушень постави, їх профілактика. Форми грудної клітки. Форми ніг, причини їх деформації. Причини й профілактика розвитку плоскої форми стопи.

ТЕМА 2. Вікові особливості функціональних систем людини. Серцево-судинна й дихальна система як основа здоров'я людини. Основні функціональні показники стану серцево-судинної й дихальної систем. Визначення частоти серцевих скорочень (ЧСС) у спокої, проби з фізичним навантаженням (тест Руф'є), оцінка фізичної працездатності організму. Фізіологія дихання. Значення дихання. Етапи дихання. Будова дихального апарату. Механізм вдиху і видиху. Легеневі об'єми. Газообмін у легенях і тканинах. Транспорт газів кров'ю. Регуляція дихання. Вікові зміни частоти й глибини дихання, вентиляції легень, газообміну. Вікові особливості органів травлення, виділення, обміну речовин і енергії, ендокринної системи.

ТЕМА 3. Особливості фізіології нервової системи та ВНД в онтогенезі людини. Нервова система. Вищі інтегративні функції. Сенсорні системи. Функції нервової системи. Загальний план будови нервової системи. Нейрон – структурна й функціональна одиниця нервової системи. Рефлекс. Рефлекторна дуга. Безумовні й умовні рефлекс. Загальна будова й функції кори головного мозку. Поняття про нижчу й вищу нервову діяльність. Механізм утворення умовних рефлексів. Гальмування умовних рефлексів. Динамічний стереотип. Типи вищої нервової діяльності за І.П. Павловим. Вікові особливості вищої нервової діяльності. Поняття про аналізатори. Зоровий та слуховий аналізатор. Будова ока. Акомодация. Аномалії рефракції. Гострота зору. Вікові особливості заломлюючих властивостей ока. Значення паличок і колбочок. Кольоровий зір. Порушення сприймання кольорів. Бінокулярний зір. Профілактика порушень зору в дітей шкільного віку.

РОЗДІЛ 2

Основи медичних знань

ТЕМА 1. Імунітет. Дитячі інфекційні хвороби. Профілактичні щеплення. Захисні механізми організму, їх прояв на різних етапах онтогенезу. Загальна характеристика інфекційних хвороб. Кашлюк, дифтерія, кір, вітряна віспа, скарлатина, краснуха, епідемічний паротит (збудник, джерело інфекції, механізм передачі, епідеміологія, ознаки, профілактика).

ТЕМА 2. Шкірно-венеричні захворювання. Шкіра й здоров'я, шкірні хвороби (короста, дерматофітії, педикульоз, попірлості, пролежні, себорея, псоріаз. Інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом (сифіліс, гонорея, хламідіоз, трихомоніаз, кандидоз, генітальний герпес). Профілактика шкірно- венеричних захворювань.

ТЕМА 3. Гострі отруєння й домедична допомога при них. Класифікація отруйних речовин. Отруєння отрутохімікатами, грибами, метиловим, етиловим спиртом, барбітуратами, чадним газом, лугами, та кислотами. Основні причини отруєнь, загальна характеристика станів при отруєннях, особливості прояву отруєнь в залежності від виду отруйних речовин, алгоритм надання домедичної допомоги при гострих отруєннях.

ТЕМА 4. Травматизм. Закриті травматичні ушкодження тіла. Види закритих ушкоджень: забиття, розтягнення, вивихи, переломи, травматичний токсикоз. Особливості переломів кісток у дітей. Види та засоби транспортної іммобілізації. Перша допомога при закритих ушкодженнях, особливості її надання. Дитячий травматизм, заходи профілактики.

ТЕМА 5. Відкриті травматичні ушкодження тіла. Відкриті ушкодження: загальна характеристика ран, опіків і відморожень. Поняття про асептику й антисептику. Надання першої допомоги при травмах, ранах, опіках і відмороженнях. Поняття про анаеробну інфекцію (правець, газова гангрена), їх причини, основні ознаки та профілактика. Десмургія.

ТЕМА 6. Домедична допомога в умовах бойових дій. Алгоритм MARCH PAWS
Ознаки масивної кровотечі. Методи зупинки кровотеч. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Пневмоторакс. Види пневмотораксу: закритий, відкритий, клапанний. Реакція організму на гостру крововтрату. Геморагічний шок, ознаки. Гіпотермія. Склад індивідуальної аптечки військового, цивільного.

ТЕМА 7. Травми голови, грудної клітки, хребта, живота.

Черепно-мозкові травми (струс, забиття, здавлення, перелом основи черепа). Принципи надання першої допомоги при черепно-мозкових травмах. Травми хребта. Закриті ушкодження грудної клітки. Її види: удари, здавлювання, переломи ребер. Закриті та відкриті травми живота, їх види: забиття, розтяги, розриви м'язів живота, ушкодження порожнистих та паренхіматозних органів. Основні ознаки. Непроникаючі та проникаючі поранення живота. Перша допомога при закритих та відкритих травмах живота.

ТЕМА 8. Серцево-легенева реанімація. Ознаки клінічної, біологічної та соціальної смерті. Термінальні стани (передагонія, агонія і клінічна смерть), їх причини, тривалість, основні ознаки. Ознаки та закономірності порушення життєво важливих функцій до їх повної зупинки. Фібриляція серця, як найчастіша причина зупинки кровообігу. Використання АЗД. Методи проведення реанімації їх загальна характеристика та анатомо-фізіологічні основи. Особливості проведення реанімації у дітей. Критерії ефективності проведення реанімації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	зокрема				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	С.Р
1	2	3	4	5	6	7
РОЗДІЛ 1 Вікова фізіологія						
Тема 1. Предмет і завдання вікової фізіології. Фізичний розвиток дітей та підлітків.	7	2		2		3
Тема 2. Вікові особливості функціональних систем людини. Серцево-судинна й дихальна система.	7	2		4		3
Тема 3 Особливості фізіології нервової системи та ВНД в онтогенезі людини. Аналізатори.	7	2				3
Разом за розділом 1	21	6		6		9
РОЗДІЛ 2 Основи медичних знань						
Тема 1. Імунітет. Дитячі інфекційні хвороби. Профілактичні щеплення.	8	2		2		4
Тема 2. Шкірно-венеричні захворювання.	7			2		5
Тема 3. Гострі отруєння й домедична допомога при них.	6			2		4
Тема 4. Травматизм. Закриті травматичні ушкодження тіла. Дитячий травматизм.	9	2		2		5
Тема 5. Відкриті травматичні ушкодження тіла.	6			2		4
Тема 6. Домедична допомога в умовах бойових дій. Протокол MARCH PAWS	15	4		4		7
Тема 7. Травми голови, грудної клітки, хребта, живота.	9	2		2		5
Тема 8. Серцево-легенева реанімація з використанням	9	2		2		5

АЗД					
Разом за розділом 2	69	12		16	39
УСЬОГО ГОДИН	90	18		24	48

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет і завдання вікової фізіології. Фізичний розвиток дітей та підлітків.	2
2.	Фізіологія серцево-судинної системи та дихальної системи. Вікові особливості.	2
3.	Фізіологія нервової системи. Вищі інтегративні функції. Сенсорні системи.	2
4.	Імунітет. Дитячі інфекційні хвороби.	2
5.	Травматизм. Закриті травматичні ушкодження тіла.	2
6.	Домедична допомога в умовах бойових дій. Протокол MARCH PAWS	4
7.	Черепно-мозкові травми	2
9.	Серцево-легенева реанімація	2
УСЬОГО ГОДИН		18

6. Теми практичних занять

Навчальним планом практичні заняття з обов'язкової навчальної дисципліни «Вікова фізіологія і основи медичних знань» непередбачені.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття про фізичне здоров'я. Загальні антропометричні показники фізичного здоров'я. Конституція тіла.	2
2.	Основні функціональні показники серцево-судинної та дихальної системи.	2
3	Опорно-рухова система, вікові особливості. Профілактика порушень постави тіла.	2
4	Імунітет, вакцинація. Профілактичні щеплення.	2
5	Інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом.	2
6	Гострі отруєння й домедична допомога при них.	2
7	Закриті травматичні ушкодження тіла. Транспортна іммобілізація.	2
8	Відкриті травматичні ушкодження тіла. Десмургія.	2
9	Протокол March. Кровотечі, методи зупинки.	2
10	Черепно-мозкові травми. Травми хребта.	2
11	Травми грудної клітки, живота , таза.	2
12	Серцево-легенева реанімація	2
УСЬОГО ГОДИН		24

8. Теми індивідуальних занять

Навчальним планом індивідуальні заняття з обов'язкової навчальної дисципліни «Вікова фізіологія і основи медичних знань» непередбачені.

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Фізичний розвиток дітей у різні вікові періоди. Загальні закономірності росту та розвитку дитячого організму.	3
2.	Серцево-судинна й дихальна система. Вікові особливості.	3
3	Нервова система. Вищі інтегративні функції. Сенсорні системи.	3
4	Гуморальна регуляція в онтогенезі. Оцінка гормонального балансу.	3
5	Опорно-рухова система, вікові особливості. Профілактика порушень постави тіла.	2
6	Імунітет. Дитячі інфекційні хвороби. Профілактичні щеплення.	2
7	Шкіра й здоров'я, шкірні хвороби.	2
8	Інфекційні хвороби, що передаються статевим шляхом.	3
9	Гострі отруєння й долікарська допомога при них.	4
10	Травми, їх ускладнення. Закриті травматичні ушкодження тіла. Дитячий травматизм.	3
11	Відкриті травматичні ушкодження тіла.	4
12	Кровотечі, перша допомога. Класифікація кровотеч. Методи зупинки.	4
13	Черепно-мозкові травми. Алгоритм допомоги при травмі голови.	2
14	Травми грудної клітки	2
15	Травми хребта. Алгоритм допомоги при травмі хребта.	2
16	Травми живота. Алгоритм домедичної допомоги при закритій та відкритій травмі живота.	2
17	Серцево-легенева реанімація, особливості проведення СЛР у дітей.	4
УСЬОГО ГОДИН		48

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Індивідуальні завдання за актуальними темами обов'язкової навчальної дисципліни «Вікова фізіологія і основи медичних знань», як варіант виконання однієї із контрольних робіт (самостійної роботи) непередбачені.

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів та технологій навчання, як:

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті студентів. Реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та великого за обсягом навчального матеріалу.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Корисний для засвоєння основних понять.

Активні методи навчання: послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у студентів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Евристичний (частково-пошуковий) метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

При викладанні навчальної дисципліни «Вікова фізіологія і основи медичних знань» використовується як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні, імітаційно-рольове моделювання тощо). При цьому навчання є студентсько-центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність.

12. Методи та критерії оцінювання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина знань, дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами оцінювання запланованих програмних результатів навчання є:

- поточний контроль на усіх видах аудиторних занять (індивідуальне усне і письмове опитування, тестовий контроль, захист лабораторних робіт, модульні контрольні роботи, розв'язання ситуаційних завдань).
- підсумковий контроль – усний, письмовий, залік.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання заліку (підсумкового контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

На підсумковий (семестровий) контроль (залік) відводиться 20 балів

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного

педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, столбцевою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
А 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ

D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

РОЗДІЛ1 – 30 балів								РОЗДІЛ2 – 50 балів																залік	заг. К-СТЬ
T1		T2		T3		Підсумковий тест	T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7		T8		Ситуаційні завдання		
A у д .	C P .	A у д .	C P .	A у д .	C P .		A у д .	CP .	A у д .	C P .	A у д .	CP .	A у д .	C P .	A у д .	C P .	A у д .	C P .	A у д .	C P .	A у д .	C P .			
3	3	3	4	3	4	10	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	10	20	100

Шкала оцінювання: сто бальна, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для заліку
90-100	A	ВІДМІННО

80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

14.Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни охоплює підручники та посібники, зазначені у списку літератури, ілюстративний наочний матеріал, муляжі, манекени.

1. Гудзевич Л.С.Основи медичних знань: навч. посібник /Л.С. Гудзевич, О.Л. Завальнюк. Вінниця: ТОВ Віндрук, 2015. 164 с.
2. Вікова фізіологія, з основами медичних знань Лабораторний практикум. Навчально-методичний посібник / Укладач Л.С. Гудзевич, Вінниця: “Віндрук”, 2018. 99 с.
3. Гудзевич Л.С. Основи медичних знань: Навчально – методичний посібник (2020) ел.варіант.
4. Пакет тестових завдань із навчальної дисципліни “Вікова фізіологія і основи медичних знань” (електронний варіант).
5. Пакет ситуаційних завдань.

15.Рекомендована література

Основна:

1. Валецька Р. О. Основи медичних знань : підручник. Луцьк: Волинська книга, 2017. 380 с
2. Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: навч. посіб. / І.П. Аносов та ін. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2018. 433 с.
3. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, Л.Я. Федонюк, А.М. Пришляк, М.В. Ющак; за ред. В.С. Грушка. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 590 с.
4. Основи медичних знань: підручник / О.Ф. Головка, П.Д. Плахтій, В.О. Головка. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 291 с.
5. Плахтій, П. Д Страшко С.В., Підгорний В.К Вікова фізіологія і валеологія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський, 2015. 308 с.
6. Старушенко Л.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. К.: Здоров'я, 2013. 332 с.
6. Чуприна О. В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка : навч. посібник / О. В. Чуприна, Т. В. Гищак, О. В. Долинна. К.: Вид. Паливода А.В., 2016. 216 с.

Додаткова:

1. Гишак Т.В., Долинна О.В. Основи медичних знань та медицини ката-строф: навч. посіб. Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2003. 140 с.
2. Гудзевич Л.С., Куц Б.О. Показники зовнішнього дихання здорових підлітків м. Вінниці у залежності від особливостей соматотипу. Вісник проблем біології і медицини. 2017. Вип. 4. Т 2(140). С. 76-79. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpbm_2017_4%282%29_18
3. Гудзевич Л.С., Р.А. Крешун. Соціально-педагогічна реабілітація дітей хворих на ДЦП в умовах навчальних закладів. Збірник наукових праць ВДПУ "Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми". Вінниця, 2015. Вип. 41. С. 33-38. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2015_41_9
4. Гудзевич Л.С., Р.А. Крешун. Синдром хронічної втоми у дітей та підлітків. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. Вип.43(2). Вінниця: ВДПУ, 2015. С. 396-398. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdp_u_pp_2015_43_94
5. Маруненко І.М., Меведомська Є.О., Бобрицька В.І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. К.: ВД - Професіонал, 2004. 479 с.
6. Медицина невідкладних станів. / за ред. І.С. Зозулі. Київ : ВСВ "Медицина", 2017. 960 с.
7. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навч. посібник. Київ: Арістей, 2011. 496 с.
8. Плахтій П.Д. Фізіологія людини. Нейрогуморальна регуляція функцій : навч. посіб. К.: ВД «Професіонал», 2006. 336 с.
9. Плиська О. І. Фізіологія: навч. посіб. К. : Парламент. ви-во, 2004. 362 с.
10. Ріст і розвиток людини Фізіологія людини: навч. посібник / В.С. Тарасюк, Н.В. та ін. К.: Медицина, 2008. 400 с.
11. Савчак В., Галникіна С. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом . Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 507с.
12. Субота Н.П. Анатомія, фізіологія і патологія органів слуху та мовлення. Харків: 2011. 74 с.
13. Тарасюк В.С., Титаренко Г.Г., Паламар І.В. Ріст і розвиток людини. К: Здоров'я, 2012. 272 с.
14. Халмурадов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 206 с.
15. Chorna V.V., Hudzevych L. S. Deinstitutionalization of the mental health care system and analysis of the incidence and prevalence of mental illness in the population of different countries of the world and Ukraine. Theoretical and practical aspects of science development : Scientific monograph. Part 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 391-430 DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-355-2-31>
16. Chorna, V., Hudzevych, L., Zarichniuk, M., & Korol, I. (2024). Compartment syndrome as a consequence of firearm injuries. Scientific Journal of Polonia University, 64(3), 199-205. <https://doi.org/10.23856/6425>
17. Chorna, V., Hudzevych, L., Shkondin, S., Syrota, M., & Syrota, H. (2024). The impact of phosphorus weapons during a full-scale war. Scientific Journal of Polonia University. 65(4):255-268. <https://doi.org/10.23856/6529>

16. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. [https://play.google.com/store/apps/details?id=com.allogy.deployedmedicine&hl=uk
&gl=US](https://play.google.com/store/apps/details?id=com.allogy.deployedmedicine&hl=uk&gl=US)
2. <http://bleedingcontrol.org/>
3. <https://www.stopthebleed.org/>
4. <https://moz.gov.ua>